

Kopister — det er det samme, som man i Ministerialbygningen kalder Assistenten — og Fuldmægtige. Men de juridiske Kandidater, der bliver ansat paa Rettens Kontor med en Arbejdstid fra Kl. 9 à 10 til Kl. 4 og hver Dag Aaret rundt 2—3 Timer Ekstrarbejde — der arbejdes meget deroppe, Retten har altid meget at bestille, og der lægges meget Arbejde paa disse Folk —, har ganske kummerlige Lønninger, og deres Fremtidsudsigter er saare ringe. Der er ikke i mange Herrens Aar gjort noget for dem; skønt det, da de har ganske samme Uddannelse som de juridiske Embeds- og Bestillingsmænd oppe i Ministerialbygningen, havde været rimeligt at stille dem paa ganske lige Fod med Assistenten, Fuldmægtige og Kontorchefen. Foruden at de har en højst minimal Gage, er de ganske udelukkede fra at faa Pension; de kan kun faa det, naar de kan opnaa kongelig Udnævnelse, og denne kan de være meget længe om at opnaa. Vi har Eksempler paa, at Folk er ansatte deroppe i 20 Aars Alderen og først har opnaaet kongelig Udnævnelse i en Alder af 56 Aar. Det skete med den for et Par Aar siden afdøde Fuldmægtig Wilhjelm oppe paa Fogedkontoret. Han fik kongelig Udnævnelse i en Alder af 56 Aar, efter at han havde siddet, lige fra han var ung paa Fogedkontoret og dekretet og inddrevet Alimentsbidrag over den ganske By. Ja, nu kommer jeg ogsaa til at læse op, men det skal blive meget lidt, jeg skal læse op — ja, Wilhjelm fik kongelig Udnævnelse i sit 56. Aar. Vi har en juridisk Kandidat under Sø- og Handelsretten, han har tjent i 20 Aar uden at have kongelig Udnævnelse; hans Arbejdstid er fra 9 til 4 om Dagen foruden Overarbejde; han har ikke Pensionsret, og hans Gage er 1,400 Kr. om Aaret. Skriverne stiger slet ikke, de bliver antaget som unge, og de kan tjene for den samme Løn, til de er blevet gamle. Og hvad Budene angaar, kan vi jo tænke os, at de har det ikke en Gang saa godt som de Folk, der er deres overordnede. Jeg kan nævne en Embedsmand, som hører hjemme paa Domhuset, Auktionsdirektøren. Han har været ansat i 43 Aar, og i Skiftekommissionen er der en Mand, der har været ansat i 26 Aar. Justitssekretæren i Sø- og Handelsretten har været ansat i 20 Aar, og alle disse arbejder stadig i deres Stilling,

men de er ganske ude af Stand til at faa Pensionsret, medmindre de faar kongelig Udnævnelse, og hvis saadanne Folk faar kongelig Udnævnelse, skal de kunne passe deres embedsmæssige Hverv, i alt Fald til de er blevet et godt Stykke op i 80erne, før de kan faa den fulde Brug af Pensionsretten. Jeg synes, vi maatte kunne gøre noget for dem. I Retsreformen, Albertis Retsreform, jeg tror, det er i § 1001, er der Tale om disse Folk, og de faar en Lønforbedring paa 35 pCt. af, hvad de nu har, og selv om denne Reform er saa daarlig, at jeg for mit Vedkommende meget nødig saa den ført ud i Livet, synes jeg, at naar vi gik ind paa denne Betingelse, Landstinget stillede for at give Løven, nemlig straks at forhøje Dommerlønningerne — en ringe, ussel Forhøjelse var det og ikke nær nok, hvad en dygtig og flink Dommer fortjener —, kunde vi ogsaa nu saa mange Aar efter gøre Skridtet fuldt ud. Der skal ikke nogen mærkelig Mekanisme sættes i Gang, ikke nogen anden Forandring end den at give disse Folk det Lønningstillæg, som var sikret dem i den flere Gange vedtagne Retsreform. Det er Folk, som trænger til det, som Vendelboen siger, det er Penge, som vil komme paa et tørt Sted, og saa kan man med det samme benævne disse Folk med Nutidens moderne Benævnelser som Assistent, Fuldmægtig o. s. v. og ikke kalde en Mand, der er Assistent, med den gamle Benævnelse Kopist, thi en Kopist er en, der sidder og skriver paa Skrivemaskinen, han er kun Skriver.

Fra Domhusets Betjening skal jeg gaa over til at tale — og jeg skal søge at gøre det ganske kort — om Retsreformen og Retstilstanden. Jeg tager der mit Udgangspunkt fra den højtærede Justitsministers Foredrag, idet han til min store og fulde Glæde selv tog Sagen op og lovede, at han, hvis Lejlighed blev givet dertil, vilde sørge for, at Rigsdagen atter fik Anledning til at tage under Overvejelse og Afgørelse, hvorvidt den Albertiske Retsreform skulde træde ud i Livet, som den er, eller der skulde føjes til Anklagemyndighed, Adskillelse af Administration og Domsmyndighed og endelig en virkelig folkelig Jury. Det er de Ønsker, som jeg for mit Vedkommende her i Salen, desværre temmelig isoleret, i mange Aar har gjort mig